

Jídlo v lahvi, skvrny, žádní zdravotníci... Jak to vypadá v nelegálních zařízeních pro seniory

🕒 12. srpen 2026

Zaostřeno

Dožít a zemřít doma chce podle průzkumů až 80 procent lidí v Česku. Ne vždy je to ale možné a často se nedaří ani najít volné místo v domovech pro seniory. Vzniká tak díra na trhu, kterou zaplňují nelegální služby. Taková zařízení se podle Asociace poskytovatelů sociální péče snaží vyhnout kontrolám, nezaměstnávají kvalifikovaný personál a mohou si účtovat vyšší poplatky než registrovaná zařízení. Do některých z nich se vydala reportérka Alena Hesová.

Jen na Kyjovsku funguje podle odhadu tamního úřadu desítky nelegálních zařízení, která tvrdí, že poskytují péči o seniory. Ta registrovaná podléhají množství pravidel, mimo jiné úhradové vyhlášce – ceny za pobyt jsou tedy zastropované.

IROZHLAS

Za nelegální domovy pro seniory chce ministerstvo trest vězení. Zjišťovali jsme, jak to v nich chodí

„Aktivněji se tomu věnujeme od roku 2018 a od té doby jsme zaznamenali přibližně 45 nemovitostí, rodinných domů či bytů, kterých byly nebo jsou poskytovány služby osobám se sníženou soběstačností, seniorům, osobám se zdravotním postižením či osobám v nepříznivé sociální situaci. Nejsou jen na Kyjovsku, ale v celém okrese,“ popisuje pro Český rozhlas mluvčí kyjovského úřadu Martina Žídková.

„Radnice ale přesné počty lidí v nelegálních domovech nezná mimo jiné proto, že je nemůže ze zákona kontrolovat. Tuto pravomoc má krajský úřad,“ doplňuje.

Odbor sociálních věcí na úřadu Jihomoravského kraje řešil v období od roku 2025 do letošního května ale jen čtyři subjekty podezřelé z poskytování sociálních služeb bez oprávnění.

Ať děti doplácí na ubytování pro seniory v domovech, říká asociace. Rada seniorů: Nelze je zadlužit

Hlavní problém podle úřadu spočívá v tom, že o lidi, kteří jsou často závislí na péči jiných, se starají pracovníci častokrát bez jakékoliv průpravy nebo kvalifikace. Nemusí jít přímo o zanedbávání péče, problém může být i jen neodborně provedené ošetření.

„Tito pacienti často přicházejí ve zhoršeném zdravotním stavu a bez jakýchkoliv informací o své diagnóze, léčích nebo předchozí péči. To výrazně komplikuje a zpomaluje zahájení péče. Někteří se bohužel vracejí opakovaně, protože zařízení nemají proškolený zdravotnický personál, který by včas dokázal rozpoznat zhoršení pacientova stavu,“ potvrdila ve svém vyjádření nemocnice v Kyjově.

„Kdyby někdo šlel, tak pět kapiček“

O nelegální domovy se zajímá Kancelář veřejné ochránkyně práv. Při sérii kontrol v Mutěnicích na Hodonínsku, v Českých Budějovicích a ve Svitách problémy, z nichž nejzávažnější byly právě ve svitavském Schindlerově háji.

Zástupci ombudsmanky tam viděli deky propálené od cigaret, nábytek se skvrnami nejspíš od moči, loupající se omítku nebo špinavé toalety. Klienti tam dostali na oběd francouzské brambory rozmixované dohromady s čočkovou polévkou. Směs byla v plastové lahvi od balené vody se savičkou.

IROZHLAS

Propálené deky nebo léky bez předpisu. Úřad ochránce práv varuje před neregistrovanými domovy seniorů

V Mutěnicích na Hodonínsku zase podávali psychofarmaka lidem, kteří je neměli předepsané. „Kdyby někdo šlel, tak pět kapiček,“ řekl k tomu údajně pečovatel. Provozovatelem zařízení je lékař Pavel Nenička, aktuálně vyloučený z České lékařské komory.

„My jsme rodinný dům a rodinné domy se neregistrují. Substituuje se tak nedostatek míst pro seniory, takže by měli být rádi, že vůbec někdo rodinný dům nabídne pro ubytování a pro tuto službu, než aby ti senioři zůstali v zanedbaném stavu doma,“ říká Nenička. S návštěvou Českého rozhlasu ale nesouhlasí.

„Důvody, proč to někdo dělá bez registrace, jsou primárně tři,“ vysvětluje Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociální péče, a vyjmenovává: „Chtějí se vyhnout kontrole kvality. Druhým důvodem je nemít tam kvalifikovaný personál, pečovatele, pečovatelky, zdravotníky, sociálního pracovníka. A třetí důvod jsou úhrady.“

IROZHLAS

„Starají se o ně naprostí laici.“ Plných kapacit v domovech pro seniory zneužívají soukromé spolky

Z prvních dvou bodů podle něj není možné ustoupit. Přes opatření týkající se peněz by se ale, míní Horecký, dalo situaci provozovatelům nelegálních zařízení znepříjemnit. Jeden provozovatel totiž obvykle pobírá příspěvek na péči na všechny klienty. Částka, kterou za jednu osobu může získat, se liší podle náročnosti péče.

V posledních letech přijalo ministerstvo práce podle své mluvčí Anny Vackové několik opatření. Provozování domovů bez registrace chce také resort nově označit za trestný čin. Zatím je to přestupek, za který hrozí pokuta.

Poslechněte si celé Zaostřeno.

autoři: [Alena Hesová](#), kac

Všechny díly pořadu na mujRozhlas >

mujRozhlas

Hry a četby >

Krimi >

Pohádky >

Počady >

Živé vysílání >

 mujRozhlas

Audiosvět Českého rozhlasu na jednom místě